

Поводом ширења неистина Николе Џуфке у косовским медијима

У интервјуу који је 19. јула 2026. године објавио медиј на албанском језику KosovaPress, Никола Џуфка, држављанин Републике Албаније који се представља као „архиепископ“ наводне „аутокефалне православне цркве Косова“, изнео је низ доказиво неистинитих тврдњи о Српској Православној Цркви, као и изјаве које, по нашој оцени, могу садржати обележја кривичног дела изазивања националне, расне, верске или етничке мржње, раздора или нетрпељивости.

Уколико косовске институције заиста стоје иза јавно прокламованог опредељења за једнаку заштиту свих верских заједница, на шта их обавезују њихов устав и закони, оне ове изјаве не могу оставити без испитивања, нити могу и даље дозвољавати да страни држављанин, који од свог првог појављивања на Косову и Метохији сеје поделе по верској и националној основи, то чини без икаквих правних последица. Пре него што се осврнемо на конкретне неистине, неопходно је, ради отклањања сваке недоумице, поновити једну чињеницу. Господин Џуфка није, нити је икада био, клирик Српске Православне Цркве, Православне Аутокефалне Цркве Албаније, нити било које канонске Православне Цркве било где у свету. Православна

Аутокефална Црква Албаније, као једина канонска православна јурисдикција у његовој земљи, то је јавно саопштила још у новембру 2022. године, оценивши његове тврдње о наводном рукоположењу као обмањивање јавности. Он не представља никога осим самога себе.

У поменутом интервјуу, који се без провере преноси на неким косовским албанским порталима и друштвеним мрежама, господин Џуфка тврди да је Српска Православна Црква „изгубила“ судски спор против његове организације, да је он пред судом „доказао“ да средњовековна црква у Ракитници не припада Српској Православној Цркви, као и да се предмет сада налази у другостепеном поступку. То је апсолутна неистина. Српска Православна Црква никада није покренула, нити је икада била странка у било каквом грађанском спору са господином Џуфком, његовом организацијом или било којим лицем повезаним са њим. Не постоји ниједна пресуда било ког суда, ни у једном степену, којом је Црква нешто „изгубила“ у његову корист, те категорички одбацујемо тврдњу да такав спор или таква судска одлука постоје. Осим кривичних поступака који ће бити објашњени у наставку, Црква није покретала друге поступке у вези са господином Џуфком, нити јој је познато да такви поступци постоје.

Једини поступци који заиста постоје јесу кривични судски поступци против господина Џуфке. Црква је поднела кривичне пријаве ради заштите средњовековне цркве Светог архангела Михаила у селу Ракитница код Подујева од поновљених противправних упада, као и поводом мржње коју ово лице јавно шири. На основу тих кривичних пријава, против господина Џуфке и једног његовог сарадника (Лејди Загалија), који је побегао са Косова и Метохије, тренутно се води један кривични поступак. Будући да је управо тај предмет у интервјуу нетачно представљен, неопходно је прецизно изложити његов досадашњи ток.

Предмет је покренут поводом првог упада господина Џуфке у цркву у новембру 2023. године. Оптужница је првобитно одбачена решењем Основног суда у Приштини у октобру 2024. године, након чега је господин Џуфка у мају 2025. године поново провалио у цркву. Апелациони суд је потом укинуо решење којим је оптужница била одбачена и предмет вратио Основном суду на поновно поступање. У обновљеном поступку Српској Православној Цркви признато је својство оштећене, што раније није био случај. Прво рочиште одржано је 26. маја 2026. године. Дакле, предмет се не налази „у другом степену“, како се неистинито тврди у интервјуу, већ на самом почетку првостепеног кривичног поступка, у коме господин Џуфка није странка која је добила спор, већ оптужени.

Две друге кривичне пријаве, поднете у новембру 2023. и мају 2025. године поводом веома тешких кривичних дела, до данас нису довеле ни до подизања оптужнице ни до покретања судског поступка, што је тешко разумљиво имајући у виду тежину пријављених дела и запрећене казне. Власништво над средњовековном црквом у Ракитници никада није било спорно, нити је то могло бити. Та црква је светиња Српске Православне Цркве и заштићено културно добро. Уколико је било ко у полицијским или правосудним институцијама у било ком тренутку био доведен у заблуду у погледу тога да ова светиња припада Српској Православној Цркви, свака сумња је отклоњена оног тренутка када је Цркви омогућено да достави релевантну документацију, из које њено право неоспорно произлази.

Оно што је господин Џуфка заправо покушао било је да искористи неуређено стање у земљишним и катастарским евиденцијама које су иза себе оставиле комунистичке власти, погрешно верујући да ће му неусклађеност у службеним евиденцијама бити довољна да присвоји нешто што му никада није припадало. Црква годинама упозорава да управо такви покушаји представљају стварну опасност, која ће постојати и у будућности, и наставиће да им се одлучно супротставља, као што им се супротставља и у овом случају. Помињање „враћања“ цркава и манастира које је Српска Православна Црква наводно „узурпирала“, који је у поменутом интервјуу проширен обећањем да ће сви такви објекти „бити враћени“, представља управо ону појаву на коју је Епархија упозорила у свом саопштењу од 17. јула 2026. године. Ови псеудоисторијски наративи, који су безброј пута оповргнути чињеницама и документацијом, представљају Српску Православну Цркву на Косову и Метохији као узурпатора туђе имовине, а не као власника светиња које је вековима градила и чувала.

Овде није реч о спору око права својине. Реч је, још једном, о стављању мете на Српску Православну Цркву и њене вернике у друштвеном окружењу у коме се национална осећања изнова распаљују, овога пута доказивим фалсификатима и неистинама. Све то је у истом интервјуу праћено отвореним позивом да поглавар наше Цркве, Патријарх српски, буде проглашен непожељном особом на Косову и Метохији. Последице таквог говора су предвидиве. Њиме се пружа додатно охрабрење онима који су склони да поверују у такву псеудоисторију и ствара стварна опасност по безбедност Српске Православне Цркве, њеног свештенства, верника и светиња, уколико неко одлучи да претње изречене на интернету пренесе у физички простор, што, као што је добро познато, не би био први пут. Посматране у том светлу, овакве изјаве лица које се представља као верски поглавар нису анонимни говор мржње са неког интернет налога. Оне представљају јасно препознатљиве радње са обележјима кривичног дела, са познатим извршиоцем, које су косовске институције дужне да гоне по службеној дужности.

Овде долазимо до суштине проблема, односно до односа косовских институција према Српској Православној Цркви, о чему је Епархија такође говорила у свом саопштењу од 17. јула 2026. године. Док је игуман манастира Девине Воде, јеромонах Фотије Костовски (грађанин Северне Македоније), који је годинама служио на овим просторима без иједног инцидента, 2023. године протеран са Косова и Метохије без јасног правног основа, толерише

се поступање држављанина Републике Албаније који годинама отворено усмерава вербално и физичко насиље против верске заједнице која на Косову и Метохији вековима постоји. Једино објашњење које можемо наћи за такву толеранцију јесте чињеница да је наведено насиље усмерено против Српске Православне Цркве. Таквим толерисањем шаље се порука, како господину Џуфки тако и сваком другом потенцијалном починиоцу, да ће сваки облик насиља против Српске Православне Цркве остати некажњен. Та порука сама по себи представља подстицај на ново насиље.

На крају, како би јавност разумела о каквој се „верској организацији“ ради, скрећемо пажњу на трећи део интервјуа, који се односи на такозвану „регистрацију верника“. Израз „регистрација верника“ не постоји ни као верски ни као правни појам. Међутим, далеко више забрињава оно што је уз тај појам изречено, односно отворена изјава господина Џуфке да ће у његову организацију бити примани искључиво косовски Албанци. Организација која чланство условљава етничком припадношћу и која уз иконе тамо где се појави, као приликом провале у Ракитници, поставља преко олтара албанске заставе, није истинска верска организација, а сасвим сигурно није хришћанска, а понајмање православна. То је организација која националистичко деловање ставља изнад вере и изнад спасења људских душа и која се не може представљати као верска, јер не поштује универзалне људске вредности.

Када Закон о слободи вероисповести коначно буде усвојен и када регистрација верских заједница постане могућа, очекујемо да ће надлежни органи који буду одлучивали о таквим регистрацијама имати у виду јавно изнет став господина Џуфке да би организација коју намерава да региструје вршила дискриминацију међу „верницима“ на националној основи. Такође поред историјски постојећих верских заједница, свака нова заједница не сме у свом имену да користи називе које имају већ признате. Иако овај закон није још донесен, Српска Православна Црква је већ призната у низу закона и правних регулатива у косовском систему. На сличан начин је у Републици Албанији регулисано да је канонска Православна Аутокефална Црква Албаније једина канонска православна црква на простору Републике Албаније.

Имајући у виду све наведено, још једном позивамо полицијске и правосудне органе на Косову да стану иза својих јавно прокламованих опредељења, да у пракси покажу да поштују сопствене законе и да коначно почну да штите најстарију верску заједницу на Косову и Метохији. А од косовских медија очекујемо минимум професионалности да пре објаве неистинитих

информација контактирају нашу Цркву која ће им дати објективне и проверљиве информације. Наш верни народ позивамо да не поклања поверење неистинитим тврдњама човека који је више пута показао своје право лице и који је у овом интервјуу до краја разоткрио како своје намере према Српској Православној Цркви тако и свој однос према српском народу.

Призрен, 20. јул 2026. године

Српска Православна Епархија рашко-призренска

spc.rs